

การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนัก
ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

นางสาวธิดา สุบรรณาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-031-022-2
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR PRATHOM SUKSA FIVE AND SIX
STUDENTS FOR ENHANCING AWARENESS OF THE CONSERVATION OF
LOCAL ART AND CULTURE IN AMPHOE THA TUM, CHANGWAT SURIN
BASED ON CULTURAL TOURISM**

Miss Thida Subannart

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education**

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-031-022-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5- 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

โดย

นางสาวธิดา สุบรรณาง

สาขาวิชา

ประถมศึกษา

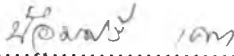
อาจารย์ที่ปรึกษา

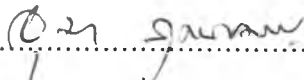
รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุคนธมาน

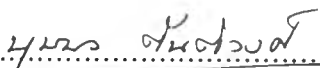
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เกท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อูมา สุคนธมาน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบง ดันติวงศ์)

ธิดา สุพรรณาง : การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (THE DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR PRATHOM SUKSA FIVE AND SIX STUDENTS FOR ENHANCING AWARENESS OF THE CONSERVATION OF LOCAL ART AND CULTURE IN AMPHOE THA TUM , CHANGWAT SURIN BASED ON CULTURAL TOURISM) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.อุมา สุคนธมาน, 189 หน้า ISBN 974-031-022-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม และ 4) การปรับปรุงโปรแกรม ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนบ้านกระโพสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 18 คน

ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเข้าร่วมโปรแกรม สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมทุกคนมีพฤติกรรมกรเป็นนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับดีมาก
3. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมทุกคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมโดยภาพรวม ทั้งในด้านความเหมาะสม ด้านความพอใจ และด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ความเหมาะสมของระยะเวลาของกิจกรรมก่อนและหลังการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่อยู่ในระดับปานกลาง

โปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วประกอบด้วย เป้าหมายของโปรแกรม ลักษณะของโปรแกรม เกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโปรแกรม เนื้อหาในโปรแกรม ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโปรแกรม เอกสารและสื่อของโปรแกรม และการประเมินผลโปรแกรม โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโปรแกรม ได้แก่ 1) ชั้นกระตุ้นและให้ประสบการณ์ก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) ชั้นเตรียมการก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) ชั้นให้ความรู้และวิธีปฏิบัติในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4) ชั้นศึกษาและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโบราณสถาน ด้านโบราณวัตถุ ด้านประเพณีท้องถิ่น และด้านวิถีชีวิตในชุมชน และ 5) ชั้นสรุปและรายงานผล

ภาควิชา .....ประถมศึกษา.....
 สาขาวิชา .....ประถมศึกษา.....
 ปีการศึกษา .....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4283721827 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : PROGRAM / AWARENESS / CONSERVATION / LOCAL ART AND CULTURE / CULTURAL TOURISM / ELEMENTARY

THIDA SUBANNART : THE DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR PRATHOM SUKSA FIVE AND SIX STUDENTS FOR ENHANCING AWARENESS OF THE CONSERVATION OF LOCAL ART AND CULTURE IN AMPHOE THA TUM, CHANGWAT SURIN BASED ON CULTURAL TOURISM.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. UMA SUKONTHAMAN, Ed.D 189 pp.
ISBN 974-031-022-2

The purpose of this research was to develop the program for Prathom Suksa five and six students for enhancing awareness of the conservation of local art and culture in Amphoe Tha Tum, Changwat Surin based on cultural tourism. Four stages of the program in this study were : 1) to study baseline data, 2) to develop the program for Prathom Suksa Five and Six students for enhancing awareness of the conservation of local art and culture in Amphoe Tha Tum, Changwat Surin based on cultural tourism, 3) to try out the program, and 4) to improve the program. The subjects were 18 students of Prathom Suksa five and six in the academic year 2001 from Ban Krapho school, under the jurisdiction of the Office of Tha Tum District Primary Education, Changwat Surin.

Data obtained from the third stage of the study were statistically analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation and t – test.

The results were as follows :

1. The post – test arithmetic mean score of students' awareness of the conservation of local art and culture was higher than the pre – test at the .05 level of significance.
2. All students who joined the program had very good behavior performance in being cultural tourists.
3. All students who joined the program had opinions concerning the program in the aspects of suitability, satisfaction, and advantage at the high level ; except the suitability in using time before and after carrying out the activity in cultural tourism, all students had at the medium level.

The improved program was composed of goals of the program, program features, criteria to select students to join the program, content of the program, procedure of activities in the program, document and materials of the program, and program evaluation. The procedure of activities in this program were : 1) activating and giving experience before conducting cultural tourism, 2) preparation before conducting cultural tourism, 3) giving knowledge and carrying out method in conducting cultural tourism, 4) studying and implementing procedure of cultural tourism in the aspect of ancient monument, antiques, local tradition, and life style, and 5) conclusion and reporting.

Department..... Elementary Education
Field of study..... Elementary Education
Academic year..... 2001

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co - advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. อูมา สุกนธมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการศึกษาหาความรู้ ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่การวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา อีกทั้งให้แรงเสริมต่าง ๆ ที่เป็นบ่อเกิดของกำลังใจในการผลักดันให้ผู้วิจัยมีความพยายามมากขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เกศ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญบง ตันติวงศ์ กรรมการสอบที่กรุณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับเครื่องมือและเอกสารที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งกำลังใจที่ท่านกรุณาให้กับผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ให้ความกรุณาผู้วิจัยเข้าปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณวิทยากรชุมชนที่ให้การอบรมแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน คณะอาจารย์ทุกท่านของโรงเรียนบ้านกระโพ มัคคุเทศก์ชุมชน ผู้นำชุมชน และชาวบ้านในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่อำนวยความสะดวกเวลาในการมีส่วนร่วมกิจกรรม และให้การต้อนรับอย่างจริงใจ และขอบใจนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมโปรแกรมด้วยความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ กองท่องเที่ยวเยาวชนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านวิดิทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ – คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตการศึกษา ให้ความกรุณาสนับสนุนด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณพี่ ๆ และญาติสนิทที่ได้ให้ความร่วมมือ สนับสนุนช่วยเหลือ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

ธิดา สุพรรณาง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญภาพ	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	15
ความหมายของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	15
ระดับของวัฒนธรรมไทย.....	17
ประเภทของวัฒนธรรม.....	18
การศึกษากับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม.....	20
ศิลปวัฒนธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา.....	23
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา.....	24
บทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและ วัฒนธรรมพื้นบ้าน	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา.....	29
การศึกษานอกสถานที่.....	29
ความหมายและความสำคัญของการศึกษานอกสถานที่.....	29
ประเภทของการจัดการศึกษานอกสถานที่.....	30
แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่.....	34
การท่องเที่ยว.....	38
แนวคิดของการท่องเที่ยว.....	38
แนวคิดและหลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	40
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	41
ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	41
แนวคิดและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	42
รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	43
แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ยั่งยืน.....	44
ผลของการจัดการศึกษานอกห้องเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน..	45
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม....	48
ความตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	50
ความหมายของความตระหนัก.....	50
ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก.....	50
การวัดความตระหนัก.....	51
ความตระหนักต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม.....	52
การพัฒนาโปรแกรมสำหรับการเรียนการสอน.....	54
ความหมายและองค์ประกอบของโปรแกรมการสอน.....	54
การพัฒนาโปรแกรมการสอน.....	55
การประเมินผลโปรแกรมการสอน.....	55

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่		
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	58
	การสร้างโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	59
	การทดลองใช้โปรแกรม ฯ.....	65
	การปรับปรุงโปรแกรม ฯ.....	69
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
	ตอนที่ 1 ผลของการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	72
	ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักใน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	73
	ตอนที่ 3 ผลของการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	74
	ตอนที่ 4 ผลของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดโปรแกรม.....	76
	ตอนที่ 5 การนำเสนอโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฉบับสมบูรณ์.....	81
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
	สรุปผลการวิจัย.....	87
	อภิปรายผลการวิจัย.....	90
	ข้อสังเกตเกี่ยวกับการทดลอง.....	95
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	96
	รายการอ้างอิง.....	99

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากรชุมชน.....	109
ภาคผนวก ข ผลการสำรวจและเก็บข้อมูลพื้นฐาน.....	111
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	120
ภาคผนวก ง ตัวอย่างการคำนวณ.....	123
ภาคผนวก จ คำอำนาจำแนกของแบบวัดความตระหนัก ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	128
ภาคผนวก ฉ คะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง.....	130
ภาคผนวก ช เครื่องมือและเอกสารที่ใช้ในการวิจัย.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	189

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรม.....	69
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตระหนัก ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	72
3	การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างระหว่าง ก่อนทดลองและหลังทดลอง.....	73
4	จำนวนและค่าร้อยละของพฤติกรรมนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	74
5	ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัด โปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนัก ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	76
6	ผลสรุปความประทับใจของนักเรียนจากการศึกษาและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	78
7	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	128
8	คะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างก่อนทดลองและหลังการทดลอง.....	130

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม..... 60
2	สรุปเครื่องมือและเอกสารที่ใช้ในการวิจัย.....66
3	โครงสร้างเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมใน โปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....68

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพประกอบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโปรแกรม.....	185
1 ขั้นกระตุ้นและให้ประสบการณ์ก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	186
2 ขั้นเตรียมการก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	186
3 ขั้นให้ความรู้และวิธีปฏิบัติในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	186
4 ขั้นศึกษาและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	187
5 ขั้นสรุปและรายงานผล.....	188